

Sygn. akt I DI 19/21

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda

protokolant: starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12 maja 2021 r., wniosku obrońców sędziego Sądu Najwyższego W.W., o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A. T. od udziału w sprawie I DI 19/21 Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, z uwagi na istnienie okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności, w trybie art. 41 §1 k.p.k. w zw. z art. 42 §1 k.p.k.;

na podstawie art. 42 §4 k.p.k.,

postanowił

odmówić uwzględnienia ww. wniosku obrońców o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A. T.

UZASADNIENIE

W dniu 6 maja 2021 r. na posiedzeniu mającym miejsce w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, dotyczącym postępowania sygn. akt I DI 19/21, zainicjowanego przez oskarżyciela publicznego, w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie sędziego Sądu Najwyższego W. W. (dalej SSN W. W.) do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 231 §3 k.k., obrońcy sędziego W. W., zwrócili się do Sądu z wnioskiem, o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A. T. (dalej SSN A. T.) od udziału w sprawie sygn. I DI 19/21 – „z uwagi na istnienie okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w sprawie”, jako podstawę tego wskazując art. 41 §1 k.p.k. w zw. z art. 42 §1 k.p.k.

W wywiedzionym przez siebie wniosku, obrońcy wskazali na aktywność w mediach społecznościowych oraz cytaty z wypowiedzi mających pochodzić od sędziego, którego dotyczy ww. wniosek o wyłączenie, a mianowicie:

„1. opublikowanie (powielenie) przez sędziego A. T., już po przyjęciu w dniu 20 września 2020 r. powołania na stanowisko sędziego Izby Dyscyplinarnej, w mediach społecznościowych »(...)« wpisów innych osób dotyczących kampanii wyborczej w wyborach samorządowych w roku 2018 o treści: »W(...)J.... nie spier...cie tego« oraz »21 października 2018 roku głosuję obojętnie na kogo, byle było podpisane P. To tyle w kwestii podziału prawicy« [https://www.\(...\).pl/Sedziowie-i-sady/310169973-Kontrowersyjne-wpisy-na-TT-sedziego-A.-T.-z-Izby-Dyscyplinarnej-SN.html](https://www.(...).pl/Sedziowie-i-sady/310169973-Kontrowersyjne-wpisy-na-TT-sedziego-A.-T.-z-Izby-Dyscyplinarnej-SN.html)

oraz [https://n.\(...\).pl/251991,nowy-sedzia-sn-i-polityczne-wpisy-a.-t.-agituje-za-p.](https://n.(...).pl/251991,nowy-sedzia-sn-i-polityczne-wpisy-a.-t.-agituje-za-p.) ;

2. opublikowanie przez sędziego A. T., w mediach społecznościowych »(...)« wpisów, które wprost wyrażają sympatię dla partii rządzącej P. »Wiecie co, w UE i w Niemczech naprawdę myśleli, że pogonią P. jak w 2007. Ale tym razem P. dorósł i ma na tliitterowiczów. Możemy być dumni«

<https://>

[\(...\).com/obywatel2k/status/925459759398080512?s=20&fbclid=IwAR0of5bh04c4DrVzYWV0TKhyNRN8zBKfji9yNr-VrqkBg03thsg4zWwnvlc;](https://(...).com/obywatel2k/status/925459759398080512?s=20&fbclid=IwAR0of5bh04c4DrVzYWV0TKhyNRN8zBKfji9yNr-VrqkBg03thsg4zWwnvlc;)

3. opublikowanie przez sędziego A. T., w mediach społecznościowych »(...)« wypowiedzi zapowiadającej postępowania dyscyplinarne wobec sędziów Sądu Najwyższego, w tym SSN W.: »Może się tak zdarzyć, że będziemy także sędzić Sędziów Sądu Najwyższego i to tych orzekających w tej chwili«

[https://\(...\).com/b.s./status/1390056880559562752](https://(...).com/b.s./status/1390056880559562752)

4. liczne wypowiedzi sędziego A.T. dotyczące potrzeby reformy wymiaru sprawiedliwości, będące kalką wypowiedzi członków rządu, polityków P., wyrażające negatywne nastawienie do sędziów Sądu Najwyższego w tym SSN W. W.:

[https://www.\(...\).pl/130/5925/Artykul/2425959,Sedzia-T.-gdyby-sedziowie-nie-byli-tak-rozpolitykowani;](https://www.(...).pl/130/5925/Artykul/2425959,Sedzia-T.-gdyby-sedziowie-nie-byli-tak-rozpolitykowani;)

[https://www.\(...\).pl/130/5925/Artykul/2171387,A.-T.-dyskusja-o-sadownictwie-to-debata-o-panstwie;](https://www.(...).pl/130/5925/Artykul/2171387,A.-T.-dyskusja-o-sadownictwie-to-debata-o-panstwie;)

[https://\(...\)pl/programy/adam-tomczynski-czlowiek-popierany-przez-wladze-3819269](https://(...)pl/programy/adam-tomczynski-czlowiek-popierany-przez-wladze-3819269)".

Ponadto, obrońcy sędziego Sądu Najwyższego W. W. we wniosku o wyłączenie sędziego A.T., wskazali także na inne okoliczności:

„5. okoliczność, iż podczas Zgromadzenia Ogólnego SN, którego celem było wybranie kandydata na prezesa SN, sędziego W.W. i sędziego A.T. byli kontrkandydatami na to stanowisko, uzyskawszy jednak poparcie pozostające w dużej dysproporcji, co może u przeciętnego odbiorcy wywołać przekonanie, że pozaprawne elementy psychologiczne mogłyby odgrywać rolę i może wpłynąć na bezstronność orzecznictwa;

6. Powyższe fakty świadczą jednoznacznie o publicznie prezentowanej identyfikacji Sędziego, którego wniosek dotyczy, z rządzącą opcją polityczną, której istotnym punktem programowym jest tzw. »reforma wymiaru sprawiedliwości«. Wniosek o udzielenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej został złożony przez Prokuraturę Krajową, a więc jednostkę podporządkowaną bezpośrednio ministrowi sprawiedliwości, członkowi koalicji rządzącej, który realizuje program Prawa i Sprawiedliwości dotyczący zmian w Sądzie Najwyższym. Publiczne wypowiedzi sędziego T. wskazane w tym wniosku w pełni korespondują ze stanowiskiem ministrów, członków partii rządzącej: »Zło w Sądzie Najwyższym broni się jeszcze ostatnimi drgawkami (...). Wiele już zrobiliśmy i to jest ostatni bastion, też już praktycznie zdobyty. Będzie normalność w Sądzie Najwyższym« - poseł P., P. C. 13.05.2020 w Radiu (...)

7. Okoliczność, iż SSN W.W. pełniąc funkcje obrońcy SSN J. I. (I DI 3/21) zarzucając brak bezstronności doprowadził do wyłączenia sędziego A. T. od rozpoznania sprawy, co w odczuciu obiektywnego obserwatora może powodować przekonanie o negatywnym nastawieniu sprawozdawcy do SSN W.W. występującego w niniejszej sprawie w charakterze strony" (k.108-109).

Uzasadniając wniosek obrońcy wyrazili pogląd, iż „Znane powszechnie fakty, oraz cytowane w tym wniosku wypowiedzi mogą świadczyć o tym, że Sędzia A. T. publicznie prezentuje swoje poglądy polityczne, wyrażając swoje poparcie dla koalicji rządzącej, co według obiektywnego obserwatora może stwarzać

przekonanie, że pozostaje on pod ich wpływem podejmując czynności orzecznicze” (k.109).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek obrońców uznać należy za bezzasadny i to w stopniu oczywistym. Sąd Najwyższy przypomina, iż instytucja wyłączenia sędziego zawarta w art. 41 § 1 kpk dot. wyłącznie sytuacji, w których zaistniały okoliczność lub okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w sprawie. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego: „Wątpliwość co do bezstronności sędziego musi mieć charakter obiektywny, uzasadniony okolicznościami konkretnego stanu faktycznego. Musi zachodzić zewnętrzne, uzasadnione przekonanie, że bezstronność sędziego w danej sprawie jest wątpliwa czy zagrożona (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2021r., sygn. akt. I DO 61/20, Lex 3169319, wyrok Sądu Najwyższego z 17 października 2013r. sygn. akt IV KK182/13, Lex 1388231) ponadto taka „Wątpliwość co do bezstronności sędziego musi istnieć obiektywnie(...) a nie być tylko subiektywnym przekonaniem określonej osoby (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2012r., sygn. akt. III KK 214/11 Lex 1135690). Oznacza to, że sąd rozpoznający wniosek o wyłączenie sędziego zobowiązany jest zbadać czy wskazane we wniosku przesłanki potwierdzają lub przynajmniej uprawdopodobniają w stopniu znacznym trwałe powiązanie sędziego z którąś ze stron postępowania lub jej pełnomocnikiem typu: przyjaźń, wrogość, zbieżność lub rozbieżność interesów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 lutego 2012r., sygn. akt. III KK 351/14, Lex 1665591, zob. również postanowienie Sądu Najwyższego z 7 lipca 1972r., sygn. akt I KR 12/72 Lex 16701, zob. również T. Grzegorzczuk - Kodeks postępowania karnego oraz Ustawa o świadku koronnym – komentarz Warszawa 2008r. str. 182, nb 2, Kodeks postępowania Karnego komentarz, pod. red. D. Świeckiego tom I, Warszawa 2017r., str. 41, nb3). Zawarte we wniosku obrony SSN W.W. argumenty zaistnienia takich powiązań nie potwierdzają.

Opisane w rozpoznawanym niniejszym postępowaniu wniosku okoliczności (w punktach 1-4) sprowadzają się do przywołania wypowiedzi SSN A.T. popierających poglądów sprawującej aktualnie władzę w Polsce koalicji odnośnie potrzeby reformy sądownictwa oraz wzywające do poparcia w wyborach samorządowych P. J. Żadna z przywołanych we wniosku wypowiedzi SSN A. T. nie dotyczyła przedmiotu śledztwa Prokuratury Krajowej sygn. akt. PK XIV Ds. (...) w toku którego skierowany został wniosek o uchylenie immunitetu SSN W.W., do rozpoznania którego wyznaczony został SSN A. T., ani też nie zawiera treści świadczących o jego osobistej niechęci do SSN W.W. Ponadto Sąd Najwyższy stwierdza iż przywołane przez obrońców odnośniki [https:// \(...\)pl/programy/a.-t.-czlowiek-popierany-przez-wladze-3819269](https://(...)pl/programy/a.-t.-czlowiek-popierany-przez-wladze-3819269)”,[https://n. \(...\)pl/251991,nowy-sedzia-sn-i-polityczne-wpisy-a.-t.-agituje-za-p.](https://n. (...)pl/251991,nowy-sedzia-sn-i-polityczne-wpisy-a.-t.-agituje-za-p.) mające zawierać wypowiedzi SSN A. T. w dniu posiedzenia nie były już aktywne.

Sąd Najwyższy przypomina, iż zgodnie z poglądem doktryny, które sąd w niniejszym składzie w pełni aprobuje podstawą wyłączenia sędziego ze składu orzekającego nie mogą być: „(...)wyrażane przez sędziego ogólne poglądy prawne w poprzednio wydawanych orzeczeniach przy publikacjach naukowych” (D. Świecki opus cit str. 265, nb 9 i przywołane tam publikacje, Kodeks postępowania karnego komentarz pod. red. Z. Gostyńskiego, ABC 1998, str. 269. nb 5). Także Sąd Najwyższy rozpoznając w przeszłości wniosek o wyłączenie sędziego z uwagi na jego wcześniej wyrażone w publikacji zapatrywania prawne, uznał za niemożliwe uwzględnienie tak motywowanego wniosku wskazując w uzasadnieniu postanowienia, iż „przyjęciu odmiennego stanowiska (tj. uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego – uwaga sądu) w odniesieniu do poglądów wyrażonych w opracowaniach naukowych, doprowadziłoby do niedającego się zaakceptować wniosku, iż każdy sędzia będący autorem określonego artykułu, monografii (...), a tym samym wyrażający publicznie dany pogląd o charakterze teoretycznym nie powinien orzekać w sprawie, w której hipotetycznie może znaleźć zastosowanie ten pogląd prawny” (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 września 2019r. sygn. I DO 41/19, Lex 2727434). Na marginesie Sąd Najwyższy stwierdza, że mimo iż jak wskazują na to sami wnioskodawcy „sędzia W.W. wielokrotnie publicznie występował z krytyką kierunku, sposobu i efektów rządowego programu

„Reformy Wymiaru Sprawiedliwości” zarzucając mu m.in. naruszenie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz naruszenie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych i traktatów (k.109) owa publiczna aktywność sędziego W. W. (zob. np. artykuł W. W. „Izba Dyscyplinarna jako sąd wyjątkowy w rozumieniu art. 175 ust. 2 Konstytucji RP Palestra nr 1-2/2019, str. 17-35, w którym autor zakwestionował zgodność z Konstytucją przepisów ustawowych regulujących działanie Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego) nie stanowiła przeszkody w jego udziale w charakterze jednego z sędziów sprawozdawców w posiedzeniu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 stycznia 2020r. BSA I-4110-2020, na którym to posiedzeniu podjęto uchwałę m.in. negującą możliwość orzekania przez sędziów powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego „na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami z ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa” (Lex 2770251). Także negatywne zapatrywania SSN W.W. na sens i celowość lustracji (zob. W.W. „Spisane będą czyny i rozmowy...” Tygodnik Powszechny 11/2007) nie stanowiły dotąd przeszkody w rozpatrywaniu przez niego jako sędziego Sądu Najwyższego skarg kasacyjnych od orzeczeń wydanych przez sądy w sprawach lustracyjnych (zob. wyrok z 19.09.2018. sygn. akt. III KK 244/18, postanowienia Sądu Najwyższego z 2.10.2018r. sygn. akt. II KK 127/19, z 13.08.2019r. sygn. akt. II KK 263/19 i z 16.01.2020r. sygn. akt. II KK 85/19).

Podsumowując Sąd Najwyższy stwierdza, iż przywołane przez obrońców we wniosku o wyłączenie SSN A.T. jego publiczne wypowiedzi jako w żaden sposób nie dotyczące sprawy rozpoznawanej w postępowaniu sygn. akt. I DI 19/21, dotyczącym wniosku prokuratora o wyrażenie zgody na pociągnięcie SSN W.W. do odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 231 § 3 k.k. nie mogą być uznane za świadczące o nieobiektywnym, stronnictwym nastawieniu SSN A. T. do uczestników tegoż postępowania lub do samej sprawy, której przedmiot nie pozostaje przecież w żadnym związku zarówno z aktywnością publiczną SSN W. W. jak i SSN A.T.

Odnosząc się do wskazanych w punkcie 5 i 7 wniosku obrońców powodów, które ich zdaniem winny skutkować wyłączeniem SSN A. T. od udziału w sprawie I

DI 19/21 Sąd Najwyższy stwierdza, iż nie sposób uznać za uzasadniającą wątpliwość co do bezstronności SSN A. T. wobec SSN W. W. okoliczność, iż ten na Zgromadzeniu ogólnym Sądu Najwyższego wybierającym kandydata na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego był kontrkandydatem SSN W.W. Autorzy wniosku poza przywołaniem tego zdarzenia nie potrafią wskazać na żadną wypowiedź, zachowanie się etc. SSN A. T., które chociaż w najmniejszym stopniu uzasadniałyby przypuszczenie, że „przegrana” w wyborach wywołała u niego reakcję osobistą w postaci wrogości, niechęci, reakcji która w jakikolwiek sposób może, jak określili to wnioskodawcy wpłynąć negatywnie na „bezstronność” orzecznictwa. Sąd Najwyższy przypomina, że ustawa nie wiąże przyczyn wyłączenia sędziego od zaistnienia jakiegokolwiek stosunku osobistego między sędzią a jedną ze stron, ale dla uznania, iż taki stosunek osobisty wywołuje uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności wnioskodawca winien wykazać, że owa relacja osobista „ma charakter poważny, istniejący obiektywnie a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu (urojeniu) strony” (Z. Gostyński opus cit, str. 269, zob. również T. Grzegorzczak opus cit, str. 182, nb 1, zob. J. Grajewski, E. Skrętowicz, Podręczny komentarz do Kodeksu postępowania karnego, Gdańsk 1993r., str. 31). Żadnych argumentów potwierdzających iż przegrana SSN A.T. w wyborach na stanowisko Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wywołała u niego wobec SSN W.W. uczucie niechęci, nieprzychylności itp., wnioskodawcy nie przedstawili.

Odnosząc się do wskazanej w punkcie 7 wniosku okoliczności mającej zdaniem wnioskodawców uzasadniać wątpliwość co do bezstronności SSN A.T. Sąd Najwyższy stwierdza, iż ta okoliczność nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Najwyższy zauważa, że obrońcy podnosząc w swoim wniosku, iż „SSN W. W. pełniąc funkcję obrońcy SSN J.I. (I DI 3/21) zarzucając brak bezstronności doprowadził do wyłączenia sędziego A. T. od rozpoznania sprawy, co w odczuciu obiektywnego obserwatora może powodować przekonanie o negatywnym nastawieniu sprawozdawcy (SSN A. T. – uwaga sądu) do SSN W.W. występującego w charakterze strony” (k.108) rozminęli się z prawdą. Autorem uwzględnionego przez sąd wniosku do Sądu Najwyższego – Izby Dyscyplinarnej o wyłączenie od udziału w sprawie I DI 3/21 SSN A.T. był nie sędzia W.W., ale drugi z obrońców sędziego J. I. adw. S.A. (notabene jeden z sygnatariuszy

rozpoznawanego w niniejszym postępowaniu wniosku o wyłączenie ze sprawy SSN A.T.). Ponadto z trudnych do zrozumienia przez Sąd Najwyższy przyczyn wnioskodawcy wnosząc o wyłączenie SSN A. T. od udziału w sprawie I DI 19/21 ze wskazanego w punkcie 7 powodu zignorowali fakt, że znacznie wcześniej niż zapadło orzeczenie Sądu Najwyższego uwzględniające wniosek adw. S. A. o wyłączenie SSN A. T. od udziału w sprawie I DI 3/21 sam SSN A. T. w dniu 19 grudnia 2020r. skierował wniosek do Prezesa Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego o wyłączenie go z udziału w tymże postępowaniu, który to wniosek nie został uwzględniony postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia, sygn. akt. I DO 61/20 (Lex 3169319). Z faktu, iż w sprawie I DI 3/21 doszło na wniosek adw. S.A. do wyłączenia przez Sąd Najwyższy ze składu orzekającego SSN A.T. nie można wnioskować, że owo wyłączenie (**zgodne z wcześniejszym** wnioskiem złożonym przez samego SSN A.T.), spowodowało jego negatywne nastawienie do SSN W.W.

Z tych tez powodów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.